

PRITARTA

Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2015 m. liepos 23 d. sprendimu Nr. T-115

Projektas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2015 m. d. įsakymu Nr.

2014–2020 M. ŠIAULIŲ REGIONO INTEGRUOTA TERITORIJŲ VYSTYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 m. Šiaulių regiono integruotoje teritorijos vystymo programoje (toliau – Šiaulių regiono ITV programa) pateikiama Šiaulių regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos situacijos analizė, vystymo tikslai, uždaviniai ir priemonės, programos veiksmų planas.
2. Šiaulių regiono ITV programoje ir jos prieduose vartojami šie sutrumpinimai:
AM – Aplinkos ministerija;
ARS – Akmenės rajono savivaldybė;
BF – bendrasis finansavimas;
BIVP – bendruomenės inicijuota vietos plėtra;
ES – Europos Sąjunga;
ITI – integruotos teritorinės investicijos;
ITVP – integruota teritorijų vystymo programa;
JRS – Joniškio rajono savivaldybė;
KM – Kultūros ministerija;
KRS – Kelmės rajono savivaldybė;
LR – Lietuvos Respublika;
PRS – Pakruojo rajono savivaldybė;
R – rajonas;
SM – Susisiekimo ministerija;
ŠRS – Šiaulių rajono savivaldybė;
VRM – Vidaus reikalų ministerija;
VVG – vietos veiklos grupė.
3. Atliekant Šiaulių regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos situacijos analizę, jeigu statistinė informacija nėra prieinama atskirai apie Naujosios Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Kuršėnų miestus ar jų dalis, analizuojama apie Šiaulių regioną pateikiama informacija, laikant kitų Šiaulių regionui priskirtų gyvenamųjų vietovių įtaką atitinkamam statistiniam rodikliui nereikšminga.

II SKYRIUS ŠIAULIŲ REGIONO ITV PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJOS SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Rengiant Šiaulių regiono ITV programą vadovaujamosi šių Šiaulių regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijai taikomų planavimo ir teritorijų planavimo dokumentų ir teisės aktų nuostatomis:
 - 4.1. Lietuvos Respublikos partnerystės sutarties (toliau – Partnerystės sutartis) 1.1 dalies „Teritorinė plėtra ir regioninė politika“, 3.1 dalies „Integruotas teritorinės plėtros požiūris“, 3.1.2 dalies „Integruotos teritorinės investicijos (ITI)“ nuostatomis;
 - 4.2. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C (2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 4 skirsnio „Integruotos teritorinės plėtros aprašymas“, 7 ir 8 prioritetų „Kokybiško

užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ bei „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ nuostatomis;

4.3. 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, nuostatomis;

4.4. 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimu Nr. 172 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, nuostatomis: tikslu „didinti teritorinę sanglaudą regionuose“; uždaviniu „spręsti tikslinėms teritorijoms (gyvenamosioms vietovėms) būdingas problemas, didinant konkurencingumą ir gyvenamosios vietos patrauklumą, skatinant ekonomikos augimą“;

4.5. Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. IV-480 „Dėl Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairių patvirtinimo“ (toliau – Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairės);

4.6. Šiaulių apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1042 „Dėl Šiaulių apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano patvirtinimo“ (toliau – Šiaulių apskrities bendrasis planas);

4.7. Naujosios Akmenės miesto teritorijos bendrojo planu, parengtu pagal bendrojo plano rengimo darbų programą, patvirtintą 2005 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Akmenės rajono ir Naujosios Akmenės, Akmenės, Ventos miestų bendrųjų planų rengimo darbų programos patvirtinimo“ (toliau – Naujosios Akmenės miesto teritorijos bendrasis planas);

4.8. Joniškio miesto teritorijos bendrojo planu, patvirtintu Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. T-208 „Dėl Joniškio miesto bendrojo plano patvirtinimo“ (toliau – Joniškio miesto teritorijos bendrasis planas);

4.9. Kelmės miesto teritorijos bendrojo planu, patvirtintu Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T-187 „Dėl Kelmės miesto bendrojo plano patvirtinimo“ (toliau – Kelmės miesto teritorijos bendrasis planas);

4.10. Pakruojo miesto teritorijos bendrojo planu, patvirtintu Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T-43 „Dėl Pakruojo miesto teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“ (toliau – Pakruojo miesto teritorijos bendrasis planas).

4.11. Kuršėnų miesto teritorijos bendrojo planu, patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Kuršėnų miesto bendrojo plano patvirtinimo“ (toliau – Kuršėnų miesto teritorijos bendrasis planas);

4.12. Šiaulių regiono 2007–2013 m. plėtros planu, patvirtintu Šiaulių regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. R-39 „Dėl atnaujinto Šiaulių regiono 2007–2013 m. plėtros plano patvirtinimo“ (toliau – Šiaulių regiono plėtros planas);

4.13. Akmenės rajono savivaldybės 2016–2021 m. strateginiu plėtros planu, patvirtintu Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T-277 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės 2016–2021 m. strateginio plėtros plano patvirtinimo“ (toliau – Akmenės rajono savivaldybės strateginis planas);

4.14. Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginiu plėtros planu, patvirtintu Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 3 d. sprendimu Nr. T-29 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginio plėtros plano patvirtinimo“ (toliau – Joniškio rajono savivaldybės strateginis planas);

4.15. Kelmės rajono savivaldybės 2013–2020 m. ilgalaikiu strateginiu plėtros planu, patvirtintu Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T-340 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės 2013–2020 m. ilgalaikio strateginio plėtros plano patvirtinimo“ (toliau – Kelmės rajono savivaldybės strateginis planas);

4.16. Pakruojo rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginiu plėtros planu, patvirtintu Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T-166 „Dėl Pakruojo

rajo savivaldybės 2014–2020 m. strateginio plėtros plano patvirtinimo“ (toliau – Pakruojo rajono savivaldybės strateginis planas);

4.17. Šiaulių rajono savivaldybės strateginiu plėtros planu 2011–2017 m., patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. T-11 (1.1) „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės strateginio plėtros plano 2011–2017 m. patvirtinimo“ (toliau – Šiaulių rajono savivaldybės strateginis planas).

5. Didžiausią įtaką socialinei, ekonominei, demografiniai, aplinkos būklei, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimams (klimato kaitai) Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose daro šie veiksniai:

5.1. Gyventojų skaičiaus pokyčiai ir juos lemiantys veiksniai:

5.1.1. 2014 m. Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose gyveno 285 763 gyventojai (9,7 proc. šalies gyventojų).

5.1.2. 2014 m. pradžioje Kuršėnų mieste gyveno 11 409 gyventojai, Joniškio mieste – 9 309, Kelmės mieste – 8 828, Naujosios Akmenės mieste – 8 532, Pakruojo mieste – 4 919 gyventojai.

5.1.3. Didžiausius iššūkius teritorinei plėtrai kelia gyventojų skaičiaus mažėjimas. Lietuva pastaraisiais metais yra viena sparčiausiai demografiniu požiūriu senstančių ES valstybių, o intensyviausiai neigiami demografiniai procesai vyksta mažuose ir vidutiniuose miestuose. Didžiausiu gyventojų skaičiaus mažėjimu tarp analizuojamų tikslinių teritorijų pasižymi Naujosios Akmenės miestas (2011–2014 m. gyventojų skaičius čia sumažėjo beveik trečdaliu). Joniškio mieste gyventojų skaičius tuo pačiu laikotarpiu kito mažiausia neigiama sparta (17,8 proc.). Kuršėnų miestas 2011–2014 m. laikotarpiu neteko beveik penktadalio (19,6 proc.) gyventojų, Kelmės miestas – 19,0 proc. gyventojų, Pakruojo – 18,8 proc. gyventojų.

5.1.4. Gyventojų skaičiaus mažėjimas Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose iškreipia gyventojų struktūros balansą pagal amžių, didėjantis pagyvenusių žmonių skaičius lemia gyventojų socialinio aprūpinimo bei sveikatos priežiūros poreikio didėjimą. Kelmės rajono savivaldybėje demografinės senatvės koeficientas siekia 163 ir Šiaulių regiono rodiklį viršija 26 asmenimis. Panašios tendencijos stebimos ir kitose tikslinių teritorijų savivaldybėse – Akmenės rajono savivaldybėje demografinės senatvės koeficientas yra 155 (18 žmonių daugiau nei regione), Joniškio rajono savivaldybėje – 143 (regiono rodiklį viršija 6 žmonėmis), Pakruojo rajono savivaldybėje – tiek pat, kiek Šiaulių regione (137). Šiaulių rajono savivaldybėje visuomenės senėjimo problema mažiau aktuali nei regione – demografinės senatvės koeficientas savivaldybėje mažesnis nei regione (135).

5.1.5. Gyventojų skaičiaus mažėjimą, senstančios visuomenės tendencijas nulemia ir migracija. Vidaus ir tarptautinė migracija 2014 m. visose Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybėse išliko neigiama. Didžiausiu išvykusiųjų ir atvykusiųjų skaičiaus skirtumu pasižymėjo Kelmės rajono savivaldybė, kurioje neto migracijos rodiklis siekė -480. Kitose savivaldybėse situacija buvo panaši: Akmenės r. savivaldybėje neto migracija siekė -204, Joniškio r. savivaldybėje – -345, Pakruojo r. savivaldybėje – -256, Šiaulių r. savivaldybėje – -226.

5.2. Šiaulių regiono tikslinės teritorijos dėl didelių demografinių netolygumų, siauros darbo specializacijos poreikio, nepasižymi stambių įmonių koncentracija, aukštu verslumo rodikliu, tačiau jose pakankamai plačiai išplėtotas paslaugų sektorius, joms būdingas aukštas pramonės potencialas, palankios sąlygos žemės ūkiui vystyti:

5.2.1. Naujoje Akmenėje veikia viena stambi įmonė, Kelmės mieste virš 250 darbuotojų skaičių turinčių įmonių nėra, tačiau veikia įmonė, kurioje šis darbuotojų skaičius kartais yra viršijamas. Joniškio, Pakruojo, Kuršėnų miestuose didelių veikiančių įmonių nėra.

5.2.2. Kadangi šalies ekonominis potencialas yra sukoncentruotas didžiuosiuose Lietuvos miestuose, Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybės pasižymi žemu verslumu. Didžiausia verslumo stoka fiksuojama Akmenės rajono savivaldybėje (verslumo lygis siekia 8,6), kuri nuo regiono atsiliko 1,8 karto, o nuo šalies – 2,6 karto. 2011–2013 m. laikotarpiu verslumo lygis mažėjo Kelmės, Pakruojo ir Joniškio rajono savivaldybėse (atitinkamai – 8,8 proc., 5,7 proc. ir 0,9 proc.), tuo tarpu Akmenės ir Šiaulių rajono savivaldybėse, nors ir nežymiai, tačiau išaugo (atitinkamai – 1,2 proc. ir 0,7 proc.).

5.2.3. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybėse labiausiai išplėtotas darbo jėgai imlus paslaugų sektorius. Remiantis 2013 m. pradžios duomenimis, jame dirbo didžioji dalis užimtųjų. Akmenės rajono savivaldybėje paslaugų sektoriuje dirbo 55 proc. (4 124 asmenys), Joniškio r. savivaldybėje – 58,9 proc. (4 944 asmenys), Kelmės r. savivaldybėje – 60,9 proc. (7 865 asmenys), Pakruojo r. savivaldybėje – 54,2 proc. (4 072 asmenys), o Šiaulių r. savivaldybėje – 61,0 proc. (10 190 asmenų) visų dirbančiųjų. 2011–2013 m. laikotarpiu dirbančiųjų paslaugų sektoriuje skaičius sparčiausiai augo Kelmės rajono savivaldybėje – 46,1 proc. Kitose tikslinių teritorijų savivaldybėse šio rodiklio augimas buvo lėtesnis ir neperkopė 10 proc. augimo ribos.

5.2.4. Šiaulių regionui būdingas aukštas pramonės potencialas. Akmenės rajono savivaldybė Lietuvoje ir užsienio šalyse yra žinoma kaip svarbus statybinių medžiagų (cemento, stogo dangų, kalkių) gamybos regionas, Naujoje Akmenėje įsikūrusios žymiausios statybinių medžiagų gamybos įmonės. Joniškio rajonas – vienas iš labiausiai agrarinių regionų Lietuvoje. Joniškio mieste yra nemažai įmonių, užsiimančių grūdų, trąšų perdirbimu ir saugojimu, rajone dominuoja žemų technologijų pramonė – žemės ūkio produkcijos gamyba ir perdirbimas, medienos gamyba. Pakruojo rajone išplėtotą žemės ūkio ir kalnakasybos pramonę (kasyba ir karjerų eksploatavimas). Stipri pramonės koncentracija Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose ne tik didele dalimi lemia šalies ekonomikos plėtotę, bet gali tapti ir traukos centru užsienio investuotojams.

5.2.5. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybėse yra sudarytos palankios sąlygos žemės ūkiui plėtoti: ypač geromis žemės ūkio sektoriaus plėtros perspektyvomis pasižymi Joniškio, Kelmės ir Pakruojo rajonų savivaldybės. Čia vyrauja derlingi priemolio dirvožemiai, jų našumas vertinamas 43–53 našumo balais (Lietuvos dirvožemių našumo vidurkis – 42,3 balo). Šiose savivaldybėse veikia įvairios žemės ūkio bendrovės, žemės ūkio mokyklose ruošiami reikalingi specialistai, didelis žemės ūkyje dirbančių asmenų skaičius. Remiantis 2013 m. duomenimis, didžiausiu žemės ūkio sektoriuje dirbančiųjų skaičiumi išsiskyrė Pakruojo rajono savivaldybė – 24,6 proc. (1 847 asmenys). Joniškio r. savivaldybėje šiame sektoriuje dirbo 21,7 proc. (1 823 asmenys), Kelmės r. savivaldybėje – 19,1 proc. (2 471 asmenys), Šiaulių r. savivaldybėje – 12,7 proc. (2 125 asmenys), Akmenės r. savivaldybėje – 10 proc. (749 asmenys) visų užimtųjų.

5.2.6. Darbo užmokestis 2013 m. Joniškio, Kelmės ir Šiaulių rajono savivaldybėse buvo ženkliai mažesnis nei Šiaulių regiono vidurkis – vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šiose savivaldybėse nuo darbo užmokesčio regione atsiliko atitinkamai 21,72, 46,92 ir 63,72 EUR (Šiaulių regione vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis siekė 545,93 EUR). 2013 m. vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Pakruojo rajono savivaldybėje siekė 541,59 EUR ir nuo regiono vidurkio atsiliko 4,34 EUR. Optimistiškos tendencijos darbo apmokėjimo atžvilgiu stebimos Naujosios Akmenės savivaldybėje – dėl mieste veikiančio ūkiui svarbaus pramonės objekto (AB „Akmenės cementas“ gamyklos) vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis savivaldybėje – didžiausias regione.

5.3. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybėse dėl spartaus gyventojų mažėjimo, demografinio senėjimo, migracijos ir kt., pasireiškia šios socialinės problemos:

5.3.1. Mažesnių savivaldybių darbo rinkai būdinga specifinė priklausomybė nuo specializuotų sektorių ir įmonių, kas neužtikrina pakankamo užimtumo tarp neturinčių specifinių kvalifikacijų gyventojų ar jaunimo. Visa tai sudaro palankias sąlygas formuotis aukšto nedarbo lygio teritorijoms, kuriose dominuoja struktūrinis ir ilgalaikis nedarbas. Itin aukštu nedarbo lygiu pasižymi Kelmės rajono savivaldybė, kurioje 2013 m. fiksuotas net 17,4 proc. nedarbo lygis (šalyje nedarbo lygis siekė 10,9 proc., Šiaulių regione – 11,5 proc.). 2013 m. nedarbo lygis Akmenės r. savivaldybėje siekė 16,4 proc. ir buvo 5,0 procentinio punkto (toliau – proc. p.) didesnis nei regione ir 5,5 proc. p. – nei šalyje. Joniškio ir Pakruojo rajono savivaldybėse nedarbo lygis siekė 14,4 proc., Šiaulių rajono savivaldybėje nedarbo lygis buvo mažiausias tarp visų tikslinių teritorijų savivaldybių ir siekė 11,0 proc.

5.3.2. Esant dideliame nedarbe, menkam gyventojų užimtumui, miestuose ir miesteliuose aktyviai formuojasi socialinių patologijų, nusikalstamumo židiniai. Remiantis nusikalstamų veikų žybybinio registro duomenų žemėlapiu, 2014 m. didžiausias nusikalstamų veikų skaičius užregistruotas Joniškio, Kelmės, Pakruojo rajonuose – atitinkamai 860, 643, 643 nusikaltimai. Tarp

nusikalstamų veikų labiausiai paplitusios vagystės. Be to, iš visų tikslinių teritorijų į didžiausią nusikaltimų koncentracijos zoną (karštąsias teritorijas) patenka Kuršėnų miestas.

5.3.3. Ypač didelį susirūpinimą pastaruoju metu kelia nepilnamečių padaryti nusikaltimai. 2013 m. daugiausia nepilnamečių nusikaltimų įvykdyta Kelmės r. savivaldybėje – 52. Mažiausiu nepilnamečių padarytų nusikaltimų skaičiumi pasižymi Akmenės r. savivaldybė – 42. Sparčiausiai jaunimo nusikalstamumas augo 2011–2013 m. laikotarpiu Šiaulių (88 proc.), Akmenės (75 proc.), Kelmės (73,3 proc.) rajonų savivaldybėse. Jaunimo nusikalstamumo nežymus mažėjimas fiksuotas Joniškio ir Pakruojo rajono savivaldybėse – atitinkamai 6,4 proc. ir 2,9 proc. Jaunimo nusikalstamumą lemia tokie pagrindiniai veiksniai: menkas išsilavinimas; prasti asmens socialinio bendravimo įgūdžiai; tradicijos, puoselėjamos šeimoje; asmens vertybių skalė; piktnaudžiavimas alkoholiu ir/ar psichotropinėmis medžiagomis.

5.3.4. Tikslinių teritorijų gyventojai kultūrinius poreikius dažniausiai tenkina kultūros įstaigose – viešojoje bibliotekoje ar kultūros centre. Naujosios Akmenės miestas turi kultūros centrą ir viešąją biblioteką, Joniškis – kultūros centrą, viešąją biblioteką ir muziejų, Kelmė – biblioteką, kultūros centrą, muziejų ir teatrą, Kuršėnai – viešąją biblioteką, etninės kultūros ir tradicinių amatų centrą ir kultūros centrą kartu su Literatūros (Naisiuose) ir Kalendoriaus muziejumi (Lauryno Ivinskio – premijos pavadinimas), Pakruojis – viešąją biblioteką, kultūros centrą, keletą muziejų. Nors informacijos šaltinių prieigos plečiasi, bibliotekų fondai dėl lėšų trūkumo darosi skurdūs, todėl negali visapusiškai patenkinti bibliotekų lankytojų poreikių. Tuo tarpu kultūros centruose vykdomos kultūrinės-educacinės veiklos dažniausiai yra skirtos vidutinio ar vyresnio amžiaus gyventojams, todėl dažnai lieka nepatenkinti jaunimo saviraiškos poreikiai. Tikslinėse teritorijose (pvz., Naujosios Akmenės mieste) stinga masiniams renginiams organizuoti skirtų vietų, erdvių jaunimui. Kultūrinių, edukacinių veiklų organizavimą ir plėtotę dažnai stabdo kultūrinės informacijos prieinamumo stoka, įvairių įstaigų (pavyzdžiui, švietimo ir kultūros) negebėjimas bendradarbiauti siekiant mažinti kultūrinės veiklos trūkumą, prasta turimos kultūros infrastruktūros būklė ir kt.

5.3.5. Lietuvos statistikos departamentas neteikia informacijos, pagal kurią būtų galima įvertinti pajamų pasiskirstymo netolygumus, skurdo riziką patiriančių asmenų skaičių savivaldybėse, tačiau tam tikras tendencijas galima įvertinti analizuojant regionų skurdo rodiklius ir skurdo rodiklius, pateikiamus pagal gyvenamųjų vietovių grupes – didžiuosius miestus, likusius miestus ir kaimo vietas:

5.3.5.1. Į 2007 m. sudarytą skurdžiausių, problemiškesnių teritorijų sąrašą pateko Akmenės, Joniškio, Kelmės rajonai. Situacija išliko nepakitusi iki šių dienų, įvardintos teritorijos dėl augančio nedarbo, pašalpų gavėjų skaičiaus ir kitų veiksnių vis dar įvardijamos kaip probleminės, patiriančios ekonominių sunkumų. 2013 m. duomenimis, Šiaulių regionas pagal vienam namų ūkio nariui disponuojamas pajamas (293,65 EUR) nusileido kitiems didiesiems Lietuvos regionams – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio. Būsto problemų (nėra tualetu su nutekamuoju vandeniu, nėra vonios arba dušo, varvantis stogas, drėgnos sienos, supuvę langai arba grindys, tamsus, nepakankamai šviesus būstas) nurodo neturintys 71 proc. Šiaulių regiono gyventojų (lygiuojasi į Vilniaus – 70 proc. ir Kauno – 74 proc. rodiklius).

5.3.5.2. Analizuojant santykį tarp dviejų rodiklių – skurdo rizikos lygio (asmenų, kurių ekvivalentinės piniginės disponuojamosios pajamos mažesnės už skurdo rizikos ribą, dalies) ir skurdo rizikos gylio (procentais išreiškiamo skirtumo tarp skurdo rizikos ribos ir asmenų, gyvenančių žemiau skurdo rizikos ribos, disponuojamųjų pajamų medianos), pastebima, kad miestams būdingas santykinai didelis skurdo rizikos lygio rodiklis (2013 m. duomenimis 20,3 proc., šalyje – 20,6 proc.). Skurdo rizikos gylis miestuose 2013 m. siekė 20,4 proc., susilygino su didžiųjų miestų rodikliu (20,5 proc.) ir artėjo prie šalies vidurkio (24,8 proc.). Tačiau, nuo 2007 m. skurdo rizikos gylio rodiklis mažų ir vidutinių miestų grupėje sumažėjo 20,6 proc., kai tuo tarpu didžiųjų miestų grupėje šis rodiklis išaugo 24,2 proc. Šios tendencijos leidžia teigti, jog mažesniuose miestuose koncentruojasi mažiau marginalių (ar marginalizuojamų) visuomenės grupių, tokių kaip benamiai, buvę kaliniai, prostitutės, priklausomybės ligomis sergantys asmenys.

5.4. Esminės su aplinkos tarša ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimais (klimato kaita) susijusios problemos tiesiogiai siejasi su pramonės potencialo sutelktumu Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose bei didėjančiu automobilizacijos lygiu:

5.4.1. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų miestuose aplinka yra gana užteršta. Didžiausi taršos šaltiniai – automobilių transportas ir pramonės įmonės. Augant automobilizacijos lygiui (šis rodiklis 2011–2013 m. augo visose tikslinių teritorijų savivaldybėse), didėjant gyventojų priklausomybei nuo automobilių, prastėja eismo ir saugumo keliuose situacija (2013 m. Šiaulių regione įvyko 362 eismo įvykiai, iš jų daugiausia – 60 – Šiaulių rajono savivaldybėje). Atsižvelgiant į didėjančius eismo srautus, gatvių išdėstymo schemas tikslinių teritorijų miestuose darosi neberacionalios, todėl auga tarša ne tik pramoniniuose, bet ir gyvenamuosiuose rajonuose.

5.4.2. Pagrindiniai transportiniai ryšiai Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose rajono, regiono, šalies, tarptautiniu lygiu realizuojami automobilių keliais. Naujosios Akmenės, Joniškio, Pakruojo, Kuršėnų miestuose, taip pat Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, išplėtotas ir geležinkelių transportas. Nors kelių būklė daugelio miestų teritorijoje išlieka gana gera, o dauguma kelių yra padengti asfalto danga, visose tikslinėse teritorijose yra poreikis plėsti dviračių takus. Išplėtus dviračių takų infrastruktūrą, pagerėtų susisiekimas, būtų išspręsta aplinkos taršos problema, didėtų gyventojų susidomėjimas aplinkos išsaugojimo iniciatyvoms, gerėtų žmonių sveikata ir savijauta.

6. Problemas ir vystymo galimybes lemia šie regiono ir miestų urbanistinės struktūros ypatumai:

6.1. Bendram miestų išvystymui įtaką daro šie veiksniai:

6.1.1. Šiaulių apskrities teritorijos bendrajame (generaliniame) plane Naujosios Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo miestai priskiriami A kategorijos centrams (esami rajonų savivaldybių centrai), pakankamo potencialo, perspektyvūs, susiformavę, traukiantys gyventojus, juose gyvena nuo 22 iki 39 proc. atitinkamos savivaldybės gyventojų. Kuršėnų miestas priskiriamas B kategorijos lokaliniam centrui, kuris plėtojamas mažo miesto pagrindu, jame gyvena 27 proc. Šiaulių rajono savivaldybės gyventojų.

6.1.2. Didelę įtaką tikslinės teritorijos miestų bendram išvystymui daro gyventojų skaičiaus pokytis, nulemtas spartaus gyventojų skaičiaus mažėjimo, gyventojų senėjimo, didelių vidinės ir tarptautinės migracijos mastų. Gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos darys neigiamą įtaką miestų urbanistinei plėtrai. Naujų gyvenamųjų teritorijų plėtra taps netikslinga, išskyrus esamų urbanizuotų teritorijų vystymą.

6.1.3. Šiaulių regiono savivaldybėms būdinga orientacija į tradicinės pramonės ir žemės ūkio veiklas, didele dalimi nulemia struktūrinio, ilgalaikio nedarbo, užimtumo problemas tikslinių teritorijų miestuose, dėl to jų urbanistinės ir ekonominės plėtos galimybės yra smarkiai ribojamos. Nepalanki ekonominė situacija neskatina naujų verslo iniciatyvų plėtos, didėjant atotrūkiui tarp didžiųjų miestų ir periferijos kyla mažųjų miestų nykimo grėsmė.

6.1.4. Kita vertus, gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos gali padėti gerinti gyvenimo sąlygas miestuose, didinti gyvenamąjį fondą. Gyvenamosios aplinkos gerinimas turėtų vykti naudingo ploto, tenkančio vienam gyventojui, didinimo būdu. Vienam gyventojui tenkantis naudingasis plotas visose tikslinių teritorijų miestuose yra ženkliai didesnis nei šalyje (2013 m. duomenimis: Lietuvoje – 27,8 m², Naujosios Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Kuršėnų miestuose siekia kiek daugiau nei 30 m²). Tikėtina, kad mažėjant migracijos saldo rodikliams naudingasis plotas tikslinių teritorijų miestuose dar labiau išaugs. Atsižvelgiant į neigiamas demografinės tendencijas, gyvenamojo fondo plėtra turėtų vykti ir koncentruojantis ties gyvenamosios aplinkos gerinimu: svarbu netankinti užstatymo, orientuotis į neužstatytų teritorijų pritaikymą gyventojų poreikiams. Didesnių pastangų gali pareikalauti kolektyvinių sodų, kurie supa miestus, konversijos į gyvenamąją funkciją procesai.

6.2. Miestų problemas ir išvystymo galimybes lemiantys urbanistinės struktūros ypatumai:

6.2.1. Naujosios Akmenės miestas turi palankias sąlygas plėtrai: geležinkelio transportą, palankią geografinę padėtį dėl Latvijos Respublikos kaimynystės, neįpareigojančią gamtinę situaciją. Naujoje Akmenėje, kaip pasienio miesto su strategiškai patogia padėtimi Pabaltijo

valstybių atžvilgiu, galima komercinių ir aptarnavimo objektų plėtra, esamo pramonės rajono praplėtimas ir atnaujinimas panaudojant jo potencialą.

6.2.1.1. Šiaulių regiono generalinis (bendrasis) planas numato Naujoje Akmenėje rezervuoti teritorijas logistikos centrų infrastruktūrai sukurti.

6.2.1.2. Naujoji Akmenė priskiriama II lygmens B tipo integracijos ašims, šio tipo teritorijoje siūloma vystymo kryptis – derinti technogeninių ašies kompleksų ir bioprodukcinio fono aplinką, suformavus apsaugos priemonių kompleksą, ašies aptarnavimo kompleksus susieti su esamomis gyvenamosiomis vietovėmis.

6.2.1.3. Nors Naujoji Akmenė nėra didelio potencialo rekreacinių teritorijų zonoje, tačiau galima pažintinė bei poilsinė rekreacija. Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniuose yra numatytas pro Naująją Akmenę einantis turizmo maršrutas.

6.2.1.4. Naujoje Akmenėje išlikę autentiškų statinių ir gyvenamųjų namų kvartalų, gatvių struktūra stačiakampė, racionalaus planavimo. Pagrindinis Naujosios Akmenės centras – Leopoldo Petravičiaus aikštė, svarbi miestui ne tik socialiniu, bet ir transporto, ekonominiu požiūriu.

6.2.1.5. Susisiektimas tarp gyvenamųjų, komercinių ir pramonės įmonių teritorijų gali būti užtikrintas dviračių transportu, Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano sprendiniuose nurodyta, jog mieste planuojamas dviračių takų įrengimas.

6.2.2. Joniškio miestas pagal LR bendrąjį planą yra dviejų svarbių urbanistinės integracijos ašių, kurios užtikrina miesto išorinius ryšius, sankryžoje. Pirmą 1B kategorijos ašis atitinka esamą magistralinį kelią A12 ir jungia Joniškį su Šiauliais bei Latvijos sostine Ryga. O kita yra 1C kategorijos ašis, jungianti su Žagare ir Linkuva.

6.2.2.1. Joniškis yra aukštos žemdirbystės kultūros arealo administracinis, visuomeninis, prekybinis ir kultūrinis centras. Miestas yra arti Šiaurinės Lietuvos centro – Šiaulių (40 km), netoli nuo didžiausio kaimyninių Baltijos valstybių metropolinio centro – Rygos miesto (100) km.

6.2.2.2. Joniškis yra vienas originaliausių radialinio plano urbanistikos paveldo objektų Lietuvoje: į didelę netaisyklingos formos aikštę sueina net 8 gatvės, kurių perspektyvoje dominuoja bažnyčios bokštas.

6.2.2.3. Joniškio gamta nėra išsiskirianti, jame nėra didelių miškų masyvų, vandens telkinių, todėl rekreacinis turizmas neperspektyvus. Tačiau Joniškio miestas yra tranzito vietovė, jame gausu kultūros paveldo objektų, todėl galima atvykstamojo, pažintinio turizmo plėtra.

6.2.2.4. Joniškio ekonominis vystymasis priklauso nuo tolimesnio žemės ūkio sektoriaus, kaimiškųjų vietovių plėtros. Rajone dominuoja žemės ūkis ir jo produkcijos perdirbimas, todėl ekonominė plėtra toliau vyks šių ūkio veiklų pagrindu.

6.2.3. Pagal LR teritorijos bendrąjį planą, Kelmės miestas patenka į Šiaulių urbanistinės koncentracijos arealo šiaurinį pakraštį. Kelmės miesto išorinius ryšius užtikrina Via Hanseatica – magistralė A12 Ryga – Šiauliai – Tauragė – Kaliningradas, priklausanti ES transeuropinio transporto tinklui (TEN-T) ir I koridoriaus atšakai IA. Atstumas nuo miesto centro iki kelio Vilnius – Klaipėda – Vilnius – 23 km, iki Šiaulių – 42 km. Kartu ši magistralė pagal LR bendrąjį planą priskiriama 1B kategorijos urbanistinėms ašims.

6.2.3.1. Kelmės urbanizacijos struktūroje išliko kai kurie jos planiniai fragmentai: radialinio gatvių tinklo elementai, sutampantys su seniausiais keliais į Kražius, Šaukėnus, Tytuvėnus, Raseinius ir vėliau pravestu Rygos – Tilžės plentu, kuris davė pradžią stačiakampių gatvių tinklui.

6.2.3.2. Kelmės apylinkėse yra Kražantės hidrografinis draustinis, kurio paskirtis – išsaugoti gilaus slėnio stipriai vingiuotą Kražantės žemupį.

6.2.3.3. Kelmėje pramonė išvystyta menkai, todėl miesto ekonominės aplinkos gerinimas turi būti sutelktas į mažmeninės prekybos plėtrą, skatinant nedidelių mažmeninės prekybos objektų plėtrą miesto centrinėje dalyje ir planuojant didesnius prekybos objektus miesto pakraščiuose. Taip pat tikslinga skatinti mažų komercijos ir prekybos objektų kūrimąsi rekreacinėse teritorijose.

6.2.3.4. Gera geografinė padėtis sudaro palankias galimybes Kelmėje plėsti turizmo ir poilsio infrastruktūrą – pasyvų (pažintinį ir poilsinį) turizmą (pramogų, sporto) objektų kūrimąsi, plėsti esamas rekreacines teritorijas, pritaikant jas turizmo reikmėms, skatinant viešojo maitinimo, prekybos ir kt. ekonominių veiklų kūrimąsi.

6.2.4. LR bendrajame plane Pakruojo miestas yra prie 2 lygmens regioninės urbanistinės integracijos ašių sankryžos. Šio lygmens ašių tinklas jungia visus pagrindinius lokalinius centrus ir prijungia juos prie aukštesnio lygmens urbanistinės integracijos ašių.

6.2.4.1. Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane Pakruojo miestas numatytas kaip stipriausias lokalinis plėtros centras. Siūloma apjungti dviejų rajono miestų – Pakruojo ir Linkuvos – potencialą ir suformuoti Pakruojo rajono savivaldybės plėtros branduolį, kuris apimtų teritoriją tarp Pakruojo ir Linkuvos miestų, Petrašiūnų, Pakruojo, Rozalimo, Klovainių ir Balsių kaimų.

6.2.4.2. Urbanistiniu aspektu Pakruojis yra glaudžiai susijęs su greta esančiais Sigutėnų, Jovaryų, Pakruojo kaimais. Šios gyvenvietės sudaro vientisą urbanistinį audinį, o jas skiria tik administracinės ribos.

6.2.4.3. Pakruojyje pagrindiniai kompoziciniai elementai yra gatvių formuojamos kompozicinės ašys. Gatvių formuojami vizualiniai koridoriai pabrėžia ir išryškina miesto kompoziciją. Svarbi vizualinė dominantė – Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia.

6.2.4.4. Didelis dėmesys Pakruojo miesto bendrojo plano sprendiniuose skiriamas miesto želdynų sistemos ir visuomeninių erdvių struktūros formavimui ir plėtrai. Urbanizuotoje miesto dalyje daug žalumos, pagrindinėse gatvėse suformuotos medžių alėjos. Siekiant gerinti gyvenimo kokybę, mieste formuojamos žaliosios jungtys, gausinami želdynai, numatomos želdynų vietos skirtingose miesto dalyse skverams ir parkams įrengti.

6.2.4.5. Pakruojo mieste yra geros sąlygos turizmui plėtoti. Pakruojo kaime, kuris ribojasi su miestu, įsikūręs Pakruojo rajono regioninės reikšmės turizmo centras (Pakruojo dvaro sodyba), be to, yra išteklių, tinkamų rekreacijai plėtoti (Kruojos upė ir Pakruojo tvenkinys, želdynai). Pakruojo mieste tikslinga plėtoti bendras turizmo paslaugas (maitinimo, apgyvendinimo) bei specializuotas pramogų bei sveikatinimo paslaugas, plėtoti viešąją (taip pat ir informacinę) turizmo infrastruktūrą.

6.2.5. Kuršėnų miestas patenka į IA kategorijos metropolinės integracijos ašies aktyvios veiklos arealą ir Šiaulių – Kuršėnų aglomeruotos urbanizacijos zoną, todėl prognozuojamas ir reikalingas esamo socialinio – ekonominio potencialo stiprinimas.

6.2.5.1. Kuršėnai išsiskiria plačiais išdėstytais gatvių tinklu. Keliai besidriekiantys iš Šiaulių, Palangos, Mažeikių susikerta miesto centre esančioje žiedinėje sankryžoje.

6.2.5.2. Kuršėnai turi daug reprezentacinių erdvių, istoriškai reikšmingų mažosios architektūros objektų: Kuršėnų dvaro sodybą, Lauryno Ivinskio aikštę ir kt.

6.2.5.3. Kuršėnai turi daug rekreacinių erdvių, vaizdingą teritoriją Ventos upės pakrantėje, todėl sąlygos plėtoti turizmui yra geros.

6.2.5.4. Kuršėnuose dominuoja smulkusis ir vidutinis verslas, išvystyti mažmeninės prekybos sektoriai, todėl ekonominė plėtra turėtų remtis smulkaus ir vidutinio verslo tolimesne plėtra. Didžioji verslo dalis telkiasi Kuršėnų miesto centre, kur pritraukiama daugiausia lankytojų, todėl tikslinga skatinti kompleksines investicijas į patrauklios, konkurencingos aplinkos verslui kūrimą.

7. Programoje aptartiems miestams ir juos supančioms teritorijoms būdingi šie funkciniai ryšiai:

7.1. Šiaulių regionas sudarytas iš Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Šiaulių rajono bei Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų. Visų regiono savivaldybių centrai pasižymi socialiniu, ekonominiu, kultūriniu bendrumu ir susietumu. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybės yra Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo ir Šiaulių rajonų savivaldybės, kuriose yra tikslinės teritorijos (miestai) – Naujoji Akmenė, Joniškis, Kelmė, Pakruojis, Kuršėnai. Šiaulių regiono tikslinės teritorijos daro didelę įtaką viena kitai plėtros atžvilgiu.

7.2. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybėse yra itin patrauklios sąlygos pramonei plėtoti dėl patogaus susisiekimo bei gerai išvystyto kelių ir geležinkelių tinklo:

7.2.1. Akmenės rajono savivaldybės teritoriją kerta geležinkelio linija Šiauliai – Mažeikiai su atšaka nuo Ventos į Naująją Akmenę, AB „Akmenės cementas“. Geležinkelio ruožas savivaldybėje tęsiasi 41 km. Per Joniškio miestą eina magistralinio geležinkelio linija Šiauliai – Ryga, priklausanti I-am visos Europos geležinkelių transporto koridoriui Varšuva – Kaunas – Ryga – Talinas, kuris dar vadinamas Rail Baltica. Kelmės rajono savivaldybėje veikia AB „Lietuvos geležinkeliai“ krovinių

vežimo direkcijos Radviliškio regionų stočių skyriaus Tytuvėnų geležinkelio stotis. Kelmės rajono pietrytinėje dalyje teritoriją kerta geležinkelio Radviliškis – Pagėgiai 16 km ruožas. Jovary kaime, prie Pakruojo miesto, veikia geležinkelio skirstymo stotis, Pakruojyje taip pat veikia geležinkelio linija „Radviliškis – Pakruojis“, kurioje yra privažiuojamasis kelias Nr. 16, priklausantis AB „Dolomitas“, ir privažiuojamasis kelias Nr. 15, priklausantis AB „Klovainių skalda“, kiti privatūs geležinkelio keliai. Per Kuršėnų miestą eina dvi geležinkelio linijos, kuriomis kursuoja keleivinis geležinkelių transportas, važiuojantis Vilniaus – Klaipėdos ir Vilniaus – Mažeikių maršrutais.

7.2.2. Tikslinės teritorijos, esančios palankioje geografinėje padėtyje, turi gerą tarptautinį susisiekimą automobilių keliais. Naujosios Akmenės miestas turi gerą susisiekimą su Latvija. Joniškio miestas turi gerą susisiekimą su Latvija, jam svarbus magistralinis kelias A12 Ryga – Šiauliai – Tauragė – Kaliningradas. Kelias yra europinės magistralės E77 Pskovas – Misso – Riga – Šiauliai – Tauragė – Kaliningradas dalis ir visos Europos I-o transporto koridoriaus (Via Baltica) atšakos 1A dalis. Kelmės miestas yra šalia tarptautinės Via Hanseatica magistralės A12 Ryga – Šiauliai – Tauragė – Kaliningradas.

7.4. Šiaulių regiono tikslinių teritorijų savivaldybių centrų kultūros centrai ir kitos kultūros ir meno įstaigos organizuoja rajonines šventes, festivalius, renginius. Svarbi regiono kultūros traukos vieta yra Pakruojo dvaro sodyba, įsikūrusi Pakruojo kaime. Dvare vyksta tarptautiniai visuomeniniai kultūriniai renginiai: folkloro festivalis „Žiemgala“, baikerių suvažiavimo šventė, „Amatų, muzikos ir alaus festivalis“, Hansa turgus – derliaus ir amatų šventė, bėgimas „Pakruojo dvaro takais“. Sezono metu kiekvieną savaitgalį vyksta privataus nuomininko organizuojamas „Gyvasis muziejus“. Kelmės miestas garsėja kasmet organizuojamais tradiciniais meno, muzikos renginiais: liaudies meno švente, tarptautiniu teatrų festivaliu „Kelmės scena“, kaimo kapelių bei folkloro kolektyvų švente „Graži mūsų šeimynėlė“, romansų muzikos švente „Rudens romansas“, vokalinės muzikos kolektyvų švente „Daina – sielos sparnai“ ir kt. Pritraukiantys daugelį Šiaulių regiono ir ne tik gyventojų, Joniškio rajone jau tapo tradiciniais šie renginiai: Žagarės vyšnių festivalis, festivalis „Saulėtosios naktys“, Saulės mūšio pergalės dienos minėjimas, žirgų konkūrai, respublikinis – tarptautinis vaikų ir jaunimo teatrų festivalis „Bendraamžių scena“, pavasarinė sodinukų mugė „Jurginių kermošius“. Tautodailės meno šaką puoselėja Joniškio ir Kuršėnų miestai. Joniškio ir Kuršėnų miestų tautodailininkai drožia medį, tapo, pina iš vytelių, lipdo molį, kalviauja, margina margučius ir kt. Rengiamos bendros ir autorinės parodos, tautodailininkai dalyvauja parodose Šiaulių regiono ir kt. Lietuvos miestuose, užsienyje.

7.5. Šiaulių regiono tikslinėse teritorijose yra sudarytos gana palankios sąlygos turizmui plėtoti. Visose tikslinėse teritorijose yra numatyta dviračių takų plėtra (Pakruojo mieste ir autoturizmo trasos), siekiant gerinti susisiekimą, populiarinti turistinius maršrutus. Turizmo plėtra, kuri skatina intensyviai plėtoti rekreacinį, pažintinį turizmą bei maitinimo, apgyvendinimo, pramogų ir poilsio organizavimo paslaugas bei viešąją ir informacinę turizmo infrastruktūrą, intensyviausiai vyksta Kelmės ir Pakruojo miestuose, nes jie pasižymi dideliu turistiniu potencialu. Naujosios Akmenės miestas garsėja savo geologine sandara, geologinių objektų įvairovė yra didelė ir unikali.

7.6. Daugelyje tikslinių teritorijų (išskyrus Kuršėnus) yra išplėtotą pramonę: veikia pramonės gamyklos, užsiimama įvairių ūkio šakų gamybine veikla (Naujoje Akmenėje gaminamas cementas; Joniškioje paplitusi žemės ūkio produkcijos gamyba ir perdirbimas, medienos gaminių gamyba bei durpių gamyba; Pakruojyje – mėsos, žemės ūkio produkcijos auginimas, perdirbimas ir kt.); dėl intensyvios žemų technologijų pramonės plėtros tikslinėse teritorijose vyksta intensyvi pramoninių sklypų, gamybinių teritorijų plėtra (Laisvoji ekonominė zona Akmenės rajone, pramonės ir komercinės teritorijos miestuose ar greta jų). Visa tai gali pritraukti užsienio kapitalo investicijas, kurios didintų pramonės potencialą, padėtų sukurti daugiau darbo vietų, ženkliai sumažintų struktūrinį nedarbą, pakeltų regiono bendrojo vidaus produkto rodiklį.

8. Šiaulių regiono ITV programos įgyvendinimui nustatomos šios tikslinės ir susietos teritorijos:

8.1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. IV-429 „Dėl tikslinių teritorijų išskyrimo iš miestų, turinčių nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų, ir mažesnių savivaldybių centrų“ išskirtos dvi tikslinės teritorijos: Pakruojo miestas ir Kuršėnų miestas.

8.2. Lietuvos Respublikos Partnerystės sutartyje identifikuotos trys pereinamojo laikotarpio tikslinės teritorijos: Naujosios Akmenės miestas, Joniškio miestas ir Kelmės miestas.

8.3. Susietos teritorijos pasirinktos remiantis šiais kriterijais:

8.3.1. Susietos teritorijos nuo tikslinių teritorijų yra nutolusios mažesniu nei 5 km spinduliu:

8.3.1.1. Gaušių k. ir Menčių k. nuo Naujosios Akmenės, kaip tikslinės teritorijos, yra nutolę mažesniu nei 5 km spinduliu, todėl Gaušių k. ir Menčių k. pasirinkti susieta teritorija;

8.3.1.2. sodo bendrija „Stipirkiai“ nuo Naujosios Akmenės, kaip tikslinės teritorijos, yra nutolusi mažesniu nei 5 km spinduliu, todėl s/b „Stipirkiai“ pasirinkti susieta teritorija.

8.3.2. Patraukli vieta pramonės investicijoms:

8.3.2.1. teritoriją kerta valstybinės reikšmės kelias (Kelmė – Tytuvėnai), geležinkelio (Tauragė – Tytuvėnai – Šiauliai) linija, todėl Tytuvėnai pasirinkta susieta teritorija;

8.3.2.2. teritoriją kerta respublikinės reikšmės kelias (Kuršėnai – Mažeikiai), regioninė geležinkelio linija (Lūšė – Kužiai), susijungianti su transeuropiniu koridoriumi, todėl Venta pasirinkta susieta teritorija.

8.3.3. Teritorija pasižymi aukštu ekonominiu, gamybos vystymo potencialu:

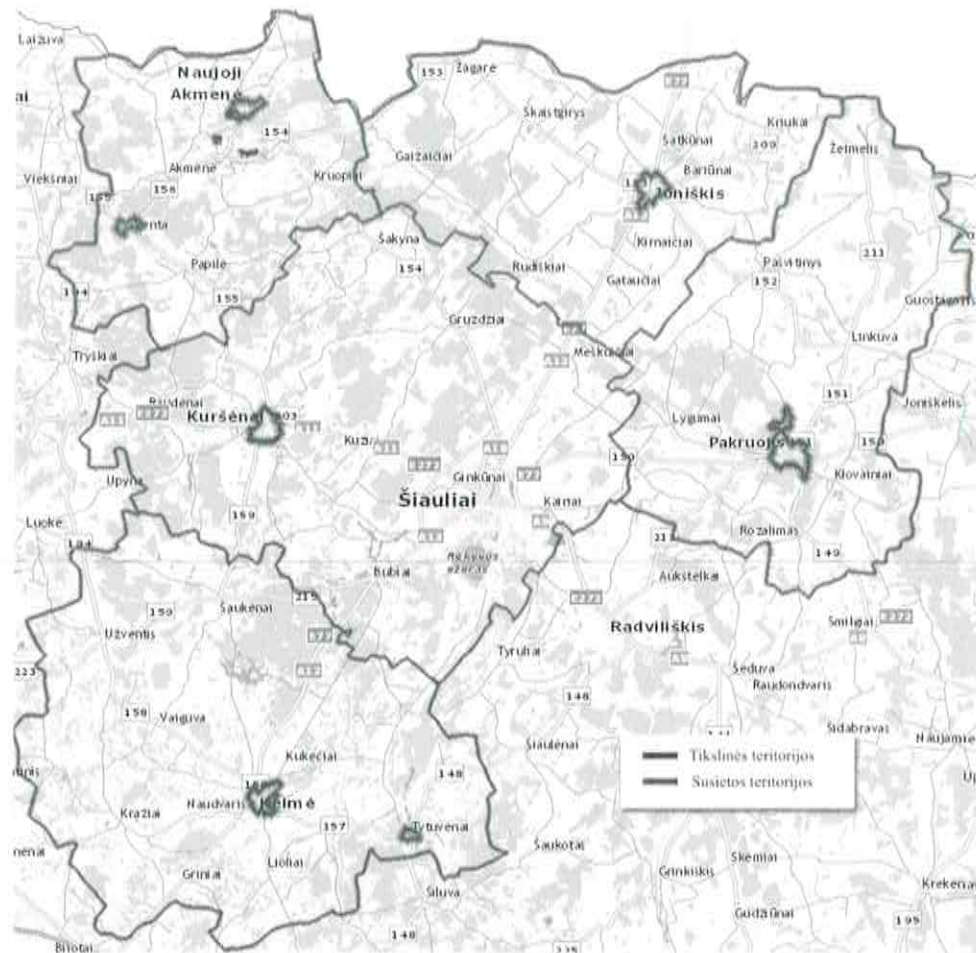
8.3.3.1. Naujosios Akmenės mieste yra įkurta Akmenės laisvoji ekonominė zona (98,6 ha), kurioje yra 8 sklypai, iš kurių 6 yra Naujosios Akmenės mieste, po 1 – Gaušių ir Menčių kaimuose; visi zonos sklypai be išimties turi būti įtraukti kaip ekonominio vystymo teritorijos, todėl Gaušių k. ir Menčių k. pasirinkti susieta teritorija;

8.3.3.2. šiuo metu yra pradėtos procedūros dėl Ventos miesto šiaurinės dalies pramonės zonoje esančių sklypų įjungimo į Akmenės laisvąją ekonominę zoną, siekiant ekonominės plėtros, todėl Venta pasirinkta susieta teritorija.

9. Pateikiamas Šiaulių regiono žemėlapis (žr. 1 paveikslą) ir Tikslinių ir susietų teritorijų ribų žemėlapis (žr. 2 paveikslą):

1 pav. Šiaulių regiono žemėlapis

2 pav. Tikslinių ir susietų teritorijų žemėlapis

10. Tikslinių teritorijų ir susietų teritorijų gyventojų skaičius:

10.1. 2015 m. pradžios duomenimis, tikslinėse teritorijose gyveno 42 374 gyventojų:

10.1.1. Naujosios Akmenės mieste gyveno 8 340 gyventojai;

10.1.2. Joniškio mieste gyveno 9 138 gyventojai;

10.1.3. Kelmės mieste gyveno 8 744 gyventojai;

10.1.4. Pakruojo mieste gyveno 4 896 gyventojai;

10.1.5. Kuršėnų mieste gyveno 11 256 gyventojai.

10.2. 2015 m. pradžios duomenimis, susietose teritorijose gyveno 4 981 gyventojas:

10.2.1. Tytuvėnuose gyveno 2 152 gyventojai (Kelmės miesto susieta teritorija);

10.2.2. Ventos mieste gyveno 2 631 gyventojas (Naujosios Akmenės susieta teritorija);

10.2.3. Menčių k. gyveno 95 gyventojai (Naujosios Akmenės susieta teritorija);

10.2.4. Gaušių k. gyveno 32 gyventojai (Naujosios Akmenės susieta teritorija);

10.2.5. S/b „Stipirkiai“ gyveno 71 gyventojas (Naujosios Akmenės susieta teritorija).

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Šiaulių regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos vystymo tikslai, uždaviniai ir priemonės dėstomi 2 priede, programos veiksmų planas dėstomas 3 priede.

12. Šiaulių regiono ITV programa įgyvendinama Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairių nustatyta tvarka.